

KESZTHELYI HIRLAP

(„KESZTHELY.”)

SZERKEZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Keszthelyen, MEREI IGNÁCZ könyvkereskedésében.
A lap megjelen minden vasárnap.

Hirdetések egyezség szerint.

A nyílttér sora 1 korona.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre
2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 20 fillér.

Nehéz viszonyok.

— A szociálisták gyűléséhez —

Ha elfogulatlanul és lelkiismeretesen magunk körül és magunkba tekintünk, észrevevesszük, hogy **korunk helyzete veszedelmes**. A veszedelemnek oka pedig nem egyéb, mint a mélyreható, messzeterjedő szenvedélyesség, békétlenség, s elfogultság, mely a lakosság minden rétegének beszédeiben és tetteiben tagadhatatlanul tapasztalunk, és pedig a hivatalos, gazdasági és közéletben egyaránt.

Lehet alapja annak a mondásnak, hogy: a nézetek, a vélemények **összeütkezéséből keletkezik az igazság**.

De már azzal egy komolyan gondolkodó ember sem vigasztalódhatik és abba bele sem nyugodhatik, hogy az olyan háborúból, az olyan általános küzdelemből, amilyennek most tanui vagyunk, amely valóságos bellum omnium contra omnes, s amely még a legvéresebb hadjáratnál is nagyobb áldozatokat követel, — elvégre is megtisztulva kerüljön ki az igazság úgy, mint egykor a kosmikus regék szerint a chaosból került ki a világ.

Az emberiség lassanként elérte már a belátás és meggyőződés azon fokát, ahol számos kiválóbb ember elismeri, hogy minden méltánytalanság s igazság-

talanság, minden erőszakosság csak veszedelmet idézheti elő.

Mindenütt alakulnak nemzetközi békeegyesületek, hogy a fönntemlitett meggyőződést, tant terjesszék a világon, és így elősegítsék a háború megakadályozását.

Azonban ép oly nagy szükség van a nemesen gondolkodók egyesülésére is, hogy a **belső béke** a szűkebb népközösségekben biztosítható legyen.

S ez a b e n s ő b é k e: l e g f o n t o s a b b e l ő f ő l t é t e l e a k ü l s ő b é k é n e k.

* * *

Említettem már, hogy korunk legnagyobb veszedelme a messze terjedő és mélyreható **szenvedélyesség** ben rejlik, főleg ama tényezők szenvedélyességében, akik hivatva lennének képviselni és gyakorolni a tekintélyt.

Nincsen szándékom közelebb ecsegetni a gazdasági bajokat. Ilyenkor sokan a közép és főleg a **magasabb osztályból** azt a vádat szokták emelni, hogy e tekintetben történnek a legszenvedélyesebb túlzások.

Hiszen igaz, hogy kulturállamokban vannak még bizonyos körök, vannak némely néprétegek, melyekben kevés nyoma van a szükségnek, a nyomornak. Sőt még az igazi szükség helyzetében is számosan vannak oly existenciák, kiknek a gyors gazdasági emelkedés sikerül.

Felületes megfigyelők csakhamar megelégednek ilyen jelenségekkel és benyomásokkal.

De aki közvetve vagy közvetlenül tett mélyebb tapasztalatokat, azt bizonyos borzadalom fogja el, ha látja azon sötét és nyomorult állapotokat, melyek főleg a nagy városokban s az ipar terén, sőt már a föld népe némely részeiben tényleg konstatalhatók.

A meztelen nyomorral, sőt az éhséggel való küzdelem megragadja már a **közép osztályt is**; s higgyék meg, hogy az **itt en néha** még borzasztóbb keserűséget és lelki fájdalmat okoz, mint a tulajdonképeni proletariatusban.

Nevezetesen van már sajnosan a művészetnek s a tudománynak is proletaria-tusa, amelyhez ma sokkal nagyobb száma oly existenciáknak tartozik, kiknek szenvedése valóban megható szívszaggató látványt nyújt s a közélet reformját sür-gősen követeli.

Ilyen viszonyok, ilyen bajok közepette lehet-e csodálni, hogy vannak egyesek, sőt hogy vannak már csoportok és társulatok is, melyeket a nyomor bűnös elhatározásokra és vétkek elkövetésére vezet?

Ezt az emberiségnek tétlenül nézni nem szabad; kötelessége a bajok orvoslásáról gondoskodni! A bajok ezen orvos-

Zala-Lövő ősi sirjai.

— Irta: Sági János. —

Szombathelytől (Savaria) le **P o e t o r i ó - i g** (Pettau), Zala-Lövőn (Salle) keresztül vonult a rómaiak egyik útja. Régészeti tekintetekből ennek a kikutatása is a Balatoni Múzeum feladata.

A múzeum értesült arról, hogy Lövőn a felszínen több római emlék van, a községhez közel pedig római sírok dögöletei látszanak.

Mire a Múzeum megbízásából Lövőre kerültem, addig ismerőseim a sírokat kunhalmoknak emlegették.

Lövőn vagyunk tehát.

Zalavármegye bal vállánál, Göcsej szélén. A szelíd dombok, kellemes völgyek sokasága bilincseli le a tekintetet.

Lövő afféle kis mezőváros, melynek erős keményfa-padlóból összetákoltt ősi jellegű házai kötik le az erre nem járt ember érdeklődését.

A helység a Zala mellett fekszik, közvetlen körületében szelíd dombok emelkednek. A köztük elterülő lapály azonnal elárulja, hogy azok a rómaiak ugyancsak nem jelölhettek ki valami nagy helyet maguknak.

A lapályt Thassy Imre ur birtoka domi-

nálja. Nem csoda tehát, ha a barátságos, jólelkű uraság a legtöbb adatot tudja szolgáltatni erről a klasszikus kis talajról.

A kérésre szívesen ajánlja föl segédkezését a Balatoni Múzeum javára.

Csakhamar megtudjuk, hogy a rómaiak régi telepe a mai kis Lövő területét alig haladhatta túl, hiszen csak nem mentek Romulus és Rémus ivadékai föl a közvetlen-közel emelkedő hegyoldalra, már csak azért sem, mert az egyik felől utjakat állta volna a Zala. Ez pedig esetleg jó védelmi eszközül szolgálhatott. Minek kellett volna tehát a védőkarján túl kitolni a telepet?

Az uraság megmutatja azt a sok, óriási aranyu téglát, mely a beltérben emelkedő formás kúriája építése és a kertjének forgatása alkalmával került napfényre.

Néma hirmondók!

A faluban százával van a római pénz. Körülme gyünk a község kertjeiben. Mindenütt hevernek a római óriási eszerépszindely-töredékek. Légfűtési csövet azonban nem tudunk felfedezni. Ha egyet is találunk a földben, onnan talán elvezetett volna a nyoma a légfűtő-helyiségbe.

Megállapodtunk azután abban, hogy bajos itt találni valamit, ahol 1600 évig nem becsültek meg az emberek semmit.

A római **S a l l e** alaprajzának megállapítása nem a sok költséggel itt tartózkodó vidéki emberek feladata, hanem Lövő ur társadalmáé, amely napról-napra figyelemmel kísérheti a gazda ekéjének nyomát és a földmunkás csákány-vágásait. Ezek alatt kirajzolódhatnak a régi falak, sőt előkerülne a legfontosabb is, a rómaiak temetője.

Azaz a lövéiek szerint ezt nem is kell keresni. Hisz ott vannak az említett dögöletek: a Kunhalmok. No már erre magam is kíváncsi voltam, hogy a „**K u n h a l o m**” hogyan lehet római sir?

A Balatoni Múzeumnak ásatásokat végző, velem jött régi szakértőjét Sirsom János kőművest is elfogta a pessimismus. Nekünk ugyanis azt írták Lövőről, hogy 20 római sir van egymás mellett.

Jó előre elképzeltük azt a könnyedséget, amellyel meghuzzuk a próbaárkot. Ha a laikus szem 20 sirt lát, akkor a próbaárok bizonyára mutat százat. Reményteljesen indultunk el tehát Lövőre. Megmutatták a sírokat. Mindnegannyi jókora domb 40 lépés az alsó kerületük. A leg-

Legfinomabb uriruhák, legtartósabb liber-riák mérték szerint készülnek

== Szabó Sándor polgári és libéria-szabónál, a főgimn. szemben. ==

Állandó raktár valódi angol, francia és hazai szövetekben.

lásánál, gyógyításánál elkerülhetlen nemcsak az erkölcsi tisztulás, hanem a gazdasági reform is.

Ez nem tulzás, nem is sötétlátás. Tudják ezt, érzik irányadó körünk is; tanuskodnak erről legújabb törekvéseik s intézkedéseik.

Alaposan, lelkiismeretesen, a tekintély minden szenvedélye s érdeke nélkül meg kell vizsgálni azt, hogy szellemi és gazdasági organizációnak melyik formái teltettek már magukat, s ezek helyett micsoda új szervezkedési formák létesítendőek az anynyira megváltozott életmunka és kulturviszonyokhoz képest.

Tény az, hogy a legmesszebbmenő socialis reformok s egészen új gazdasági fejlődések nemcsak képzelhetők, de kellő módon létrehozhatók is; anélkül, hogy hogy oly dolgokat, oly érdekeket, melyek különben sok ember előtt hecsesek és kedvesek, megérinteni, megsérteni kellene.

A tudomány és művészet minden nagyszerűségei, a legindividualisabb szellemi életnek minden finomságai, a közéletnek minden alakjai, melyeken az emberek lelke akár mély erkölcsi indokoknál, akár pedig a mult iránti kegyeletnél fogva csüngnek: mindezek összeegyeztethetők a széles körű és mélyreható okos és lelkiismeretes socialis változásokkal és reformokkal, a nélkül, hogy kárt kellene szenvednie a hazának, az oltárnak és a trónnak.

Cselkó József.

A Balatoni Múzeum néprajzi osztályát a mult vasárnap kétszáznál többen látogatták. Az osztály Széchenyi-utca 9 sz. alatt ma deleőtt is nyitva van. A belépés ingyenes.

többsége embermagasságnyi. Részben erdőben vannak. Ezért egyiken-másikon 6-7 szép fa sutteg római felebarátaink porai fölött.

A halmok több sorban, a domboldalán gubbaszkodnak egymás mellett. A melyek föllebb vannak, azok magasabbak. Minél lejjebb megyünk, annál jobban kisebbednek, míg a legalsók alig emelkednek ki egy arasztnyira. Ezeket hosszabb ideig mosta a lezuhanó ár ereje. Nem esoda tehát, ha jobban megfogytak, mint a föllebb zöldelő társaik.

A talpon világos foltok: a gyengébb termékenység jelei mutatják, hogy azok fölött is halmok emelkedtek. Csodálatos, hogy mintegy másfél ezer év sem tulta a föld termőképességét kiegyenlíteni. A halmok helyén ott maradtak a foltok, melyeket teljesen elsodort a völgyben folydogáló Zala keblére siető ár.

Hát bizony, mikor így mindent jól megnéztünk, azt tapasztalhattuk, hogy a sírok száznál is többen vannak. Ha mindezeket keresztül próba-árkot akarunk húzni, hát akkor elcsúsznánk a Balatoni Múzeum vagyonát.

Nyomozunk előbb tehát valami jósló jelek után. Talán elárulnak egyet mást, ami után igazodhatunk. Vagy talán mindenféle igazodás nélkül is, egyszerűen elmehetünk haza.

Csakhamar megfigyeltük, hogy az egyik dombot elhordták teljesen. Kéznel is van az egyik fuvaros, aki bizonyosságot tesz arról, hogy a nagy domb alatt egy kis cserépedény volt, mely összerokkant a nagy teher alatt.

Törül-hegyire való kérdezősködésre azt is megmondja, hogy az edényben egy kis hamu volt. Meg egy „rossz pénz”. Megnézem. Római pénz. Mégis rómaisírok lesznek ezek a kunhalmok. Ott van egy másik hely is, amelyről el-

A Balatoni Szövetség rovata.

Jegyzőkönyv.

Felvettük Balaton-Füreden 1905. évi augusztus 5-én, a Balatoni Szövetség igazgató-választmányi ülésén. Jelen levők: dr. Ováry Ferenc alelnök, Lingl Valérián, Kvassay Jenő, Chemez Gyula, Szentmiklósy Gyula, Mészöly Gyula és dr. Fittler Dezső választmányi tagok.

Az elnök üdvözlí a megjelent választmányi tagokat s bejelenti, hogy bár Széchenyi Imre gróf elnök súlyos betegségében mindnyájunk örömeire gyógyuló félben van, egészségi állapota miatt az ülésen még sem jelenhetik meg. Az elnöki tisztet ő tölti be. Az ülésen dr. Kovács Dénes titkár sem jelenhetett meg. Indítványozza tehát, hogy az ülés jegyzőkönyvének vezetésére dr. Fittler Dezső választmányi tagot kéri meg.

Az elnök jelenti, hogy felvételre 3 új tag jelentkezett az utolsó választmányi ülés óta, kéri, hogy a tagok a taggyűjtés körül lehetőleg buzdólkodni sziveskedjenek.

Az elnök bejelenti, hogy a „Keszthelyi Hírlap” szerkesztőségével a választmány jóváhagyásának fentartása mellett oly megállapodást sikerült létesíteni, hogy nevezett lap a Balatoni Szövetségről szóló hivatalos közleményeket, ülési meghívókat, a szövetség gyűléseiről szóló értesítéseket díjtalanul közli külön rovatban, mely a „Balatoni szövetség rovata” címet viseli. Ennek fejében a lap vizsontszolgáltatást nem kér.

Jelenti továbbá, hogy a Keszthelyi Hírlap előfizetési díja a tagok részére évi 6 korona. A választmány az elnök bejelentését jóváhagyólag tudomásul veszi.

Az elnök bejelenti, hogy a pénztár állásában az utolsó ülés óta változás nem történt. A pénztárnok közölte vele, hogy neki más jelenteni valója nincs, minthogy a pénztár állománya 1114 K.

A napirend 5. pontjánál felszólal dr. Fittler Dezső választmányi tag, mint az indítványtevője, és kiemeli, hogy ő tulajdonképpen nem a Balaton vizátlását kívánta az egyesületben tárgyalás alá venni, hanem a Balaton körüli lecsapolásának kérdését, amelyet már az előző ülésen is tárgyaltak, azonban az idő előrehaladottsága miatt, akkor el nem intézhették. Ismétli újból a m. kir. földmívelésügyi miniszternek 102,345/904 számú 1905. március 24-én kibocsátott rende-

tét, mely a hozóttulajdonosokon olyképp kíván segíteni, hogy a bozótok vizét gáttakkal való megfelelő elzárás után szivattyukkal, azaz szélmotorokkal tervezi a Balatonba emelni. E célból a szivattyutelepek létesítési költségeinek 60%-át ajánlja 10 év alatt segélykép nyújtani, — ha az összes érdekeltok a szivattyutelepek létesítésére egyébként készeknek nyilatkoznak, s a többi költséget és a fentartást viselik.

Az előadó kitejti, hogy a segélynek az összes érdekeltok jelentkezéséhez való kapcsolása, a munka megkezdését beláthatatlan időkre eltolná, mert arra mostanában alig lehet számítani, hogy az összes érdekeltok jelenkezzenek.

Ez nem is lenne célszerű, mert ily nagy munka egyszerre ugysem hajtható végre. Sokan bizalmatlanok is a nagy munka iránt, holott ha egyes kisebb öblözetekben az eredményt láthatnák, maguk is csatlakoznának a munkálathoz. — Ezért kívánatosnak tartja, hogy a miniszter a kilitásba helyezett segélyt már egyes öblözetek érdekeltségének is megadja. Kívánatosnak tartja továbbá, hogy a segély ne a szivattyutelepek létesítési költségeinek 90%-a legyen, s az ne 10 év alatt, de egy összegben azonnal folyósíttassék, mert az érdekeltégeket amugy is tetemes kiadások fogják terhelni a különböző vízlevezető-esatornák és töltések létesítésével, azok egy része már ugy is tetemes áldozatokat hozott a bozótok lecsapolására, amely áldozatok az új rendszer mellett a megtérülésre számot nem tarthatnak. Méltányos tehát, hogy a szivattyutelepek teljes költségével segítse az érdekeltégeket. — Az igazgató választmány Mészöly Gyula indítványára egyhangulag elhatározza, hogy az előadó előterjesztése szerint egész terjedelemben felir a földmívelésügyi kormányhoz.

Mészöly Gyula előterjeszti, hogy a tisztviselő-telepek létesítése érdekében az előző ülésen tett indítvány tanulmányozására kiküldött bizottság az idő rövidsége miatt munkálatával el nem készülhetett, miért is arról majd későbbi ülésen tehet jelentést.

Dr. Ováry Ferenc elnök előadja, hogy Széchenyi Viktor gróf, ki a Balatoni Szövetség által Balaton-Földváratt tervezett nagy szövetségi bál rendezésére vállalkozott, közölte vele, miképp ezuttal ígéretének megfelelni képtelen, mert családi körülmények miatt ép ez idő szerint külföldön kell tartózkodnia.

Ennek kapcsán felmerült a kérdés, vajjon megtartassék-e az idei nyári évadra tervezett szövetségi bál Balaton-Földváratt?

Többek hozzászólása után dr. Fittler Dezső választmányi tag, mint a Balatonföldvár

hordták a dombot. Az uraság hordatta el töltésnek. Ő maga mondja, hogy nem volt benne semmi.

A 12000 sirt már fölászott Sirsom János gyakorlott szemé azonban fölfedez egy cserépdarabot, amelyből alázatosan véleményyt alkot.

— Bizony nagyságos uram, ez alatt a domb alatt is urna volt, másképp hogyan került volna ide ez a cserépdarab?

Most már színte tudjuk, hogy milyen természetű temetkezéssel van dolgunk.

Ime, milyen jó a tudakozódás!

Thassy Imre ur tovább informál.

Ő elhordatott egy harmadik dombot is. Annak alján kőkoporsót találtak. Nézzük meg! Ott van az uri lakás parkjában sudár tenyök között elhelyezve, ugy, ahogy találtak. A másfél méteres koporsó, durván faragott homok-kő. Amolyan vállu formája van. A födele hosszukás temeskő.

A koporsót azonnal oda képzeltem a Balatoni Múzeum telkének sarkába. Milyen jó lenne az, ha a múzeum látogatói előtt eredetben tudnók bemutatni a régiek temetkezési módját.

Éreztem, hogy ha kérem a mult idők omeg emlékeit, akkor szerénytelen leszek, hisz az uri parkot nevezetességétől akarom megfosztani.

A jó ügy érdekében való közvetettséghez fordultam:

— Nagyságos uram mondom, ha még egy ilyen koporsót találnak, legyen szives küldje el a Balatoni Múzeumnak.

— Kérem, tessék elvinni ezt, szivesen odaadom, válaszolt Thassy Imre ur, párját ritkító szívélyességgel.

Akkora kő esett le a szívemről, mint az a koporsó, mert most már nem megyünk eredmény nélkül haza. Nem kell Csák Árpád, a múzeum régésze előtt pironkodnom, akinék a hivatásába ime, hogyan, hogyan sem, belekanalaztam.

Az uraság azonban megemlíti, hogy a koporsóban edényeket is találtak. Az egyik sarkában kis tányéracska s ezen kis korsó féle, a másik sarkában ivópoharacska állt. E mellett római méceses és tömzsi alakú késpenge feküdt. Az ellenkező részen csontmaradványok voltak.

No most okoskodjunk!

A régiek az edényeket étellel, itallal azért tették a sírokba, hogy az elköltözött a másvilágon lakmározhassék. Az edények alakjuk után ítélve, nem lehettek hamv-vedrek.

A sirba tehát nyílt helyre tették az elégetett hamvakat.

Az egyik domb elhordását, a legnagyobbát már megkezdtek. Mikor már felét elhordták, falazatra bukkantak. Félben hagyták a földhordást, hogy szakszerűbb ásítás bontsa ki a falakat.

Neki álltunk a falazat kibontásának. Huza-mosabb munka után 4 méter hosszú, 2 és fél méter széles, 1 és fél méter magas, kavics konglomeráthól rakott négyszögű koporsó állt előttünk, melybe a halom földje bedőlt. Ezt is ki kellett hányni. A koporsó tele volt nagy kődarabokkal, melyek a föld alatt beszakadt sirboltozat alkatrészei voltak.

Az ősi sirt körülállók, ideges kíváncsisággal néztünk a sirlelet elé. Vajjon mi lesz a sok fáradság és költség jutalma? Az egyik azt állította, hogy azért ilyen nagy a sír, mert bizonyára a harcost lovastul temették belé. A másik szerint bizonyára két ember csontváza lesz benne. A hatalmas uré és a vele eltemetett szolgáló. Ilyen nagy sirban talán érdekes harci eszközöket is találunk.

A napszámos türelmetlenül hányt a földet. Nem kellett volna azt semmi féle pallérnak vagy ispánnak siettetni: akárcsak a borz után kaparó vizslát.

fürdőszépványtársaság igazgatója kijelenti, hogy a mostani viszonyok mellett a bál rendezését lehetségesnek alig tartja. A szövetségi bál hivatala ugyanis az volna, hogy a Balaton körül nyaraló közönségnek találkozó helye legyen s lehetőleg az összes fürdőhelyek intelligens közönségét egyesítse. Balaton-Földvárton azonban az összes lakások és szállodai szobák ez idő szerint el vannak foglaltva ugyanarra, hogy a bálra érkező vendégek megfelelő elhelyezéséről gondoskodni teljes lehetetlenség. Ez a körülmény jó részt áll a többi fürdőhelyekre is. Mint-hogy pedig vendégeket hívni addig nem volna illő, míg azok megfelelően el nem helyezhetők, a maga részéről helyesebbnek tartja, ha a szövetségi bál egyelőre inkább a téli idény alatt és Budapesten tartatnék meg, hol a nyaraló közönség nagyobb része ugyanis tartózkodik, s a hová a vidék farsangolásra járni szokott. — A választmány elhatározza, hogy a tervezett szövetségi bált a jövő farsangi idény alatt Budapesten tartja.

Kvassay Jenő választmányi tag indítványozza, hogy a Balaton körüli telefon-vezeték létesítése végett a szövetség újabb felterjesztést tegyen a kereskedelmiügyi kormányhoz, hogy így a Balaton körüli forgalom élénkítésére annyira fontos kérdés feleledésbe ne menjen.

Mintán dr. Fittler Dezső választmányi tag a megfelelő kérvény elkészítésére vállalkozott, a választmány elhatározza, hogy a miniszteriumhoz felterjesztést intéz.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Dr. Fittler Dezső
v. tag mint jegyző.

Dr. Óvári Ferenc
alelnök

— A vármegye-házából. Herteleny Ferenc, Zalavármegye főispánja és az állandó választmány elnöke értesíti a megye állandó választmányi tagjait, hogy a folyó évi szeptember hó 11-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésre, törvényhatósági ügyek közgyűlési tárgyalására elkészítendő végett az állandó választmányi ülést holnap délelőtt 9 órakor Zalaegerszegen a vármegye-ház gyűléstermében tartják.

— Az adóhivatal köréből. Győry László, a helybeli kir. adóhivatal ellenőre a dunaföldvári adóhivatalhoz pénztárossá, Tóth Zsigmond bonyhádi adóhivatalhoz pedig a helybeli kir. adóhivatalhoz ellenőrré nevezték ki.

Végre a sir kiöntött fenekét is elérték, mielőtt a kidobott föltet alaposan megvizsgáltuk.

Nem találtunk semmi különöset. Csupán 2 kis üvegdarabot, 5—6 különböző anyagu és színű cserép-darabot, egy római pénzt, 2 bronz esőveket (gyöngy alkatrészeket).

A napszámosok a haszontalan cserépdarabokat elakarták dobni. Ha, ha, kedves barátaim, nem úgy van az! Azok a cserépek beszélnek.

A többféle cserép-darab azt bizonyítja, hogy ebben a sirban több urna törött össze, tehát ez közös urna-sir volt. Lehet, hogy mikor 5—6 hamv-veder már együtt volt, akkor készítették nekik a családok közös költségein ilyen nagy munkát adó sírokat. Az urnák csak a sir fenekén lehettek.

A cserépek azonban a sir beomlott földjének különböző magasságában voltak. Világos tehát, hogy a sir tartalma össze van keverve. Valaki tehát már turkált ezekben a síroknak. Lehet, hogy akár évszázadokkal ezelőtt, régész járt itt előttünk. Azóta szépen begyöpösödött a halom.

Szinte jót nevettem azon a férfian, aki majd 200 évvel utánunk jön, s a miénkhez hasonló ambícióval keresi a lovasvitézt, s az érdekes harci eszközöket.

Gondoljunk most már azon, hogy a sirban talált római pénz s a másik domb urnájának pénze mit jelent?

Jeles régészek, köztük Nagy Géza, azt állítja, hogy ezek a „kun-halmok”-nak nevezett dombok, melyek dunántul százával fordulnak elő, a nevük dacára nem származnak a kunoktól. Ezt megerősíteni látszik, hogy a lövői halmok alatt római pénzeket találtunk. Nem valószínű tehát, hogy a nyugot-római birodalom megdőlte, a talált római pénzeknek a forgalom-

A Balatoni Szövetség

és a

Keszthelyi-Hirlap.

A Balatoni szövetség azért azért alakult, hogy a magyar tenger felvirágoztatásának kiterjedt munkásságu tényezője legyen.

Régen tudjuk sajnálattal, hogy az egyeseknek és a sajtónak a Balaton-vidék érdekében fölvetett eszméi elaludtak anélkül, hogy azok megvalósítására valaki vállalkozott volna.

Azért üdvözlünk örömmel a Balatoni Szövetséget, mert reméltük, hogy ennek figyelmét nem kerüli el okos gondolat, egy egészséges terv sem, amely a balatonmenti haladás érdekében vetettek felszínre.

A szövetség, szerintünk csak úgy lesz életképes, ha magáról minduntalan jelt tud adni, ha intézkedéseit nyilvánosságra hozza, s ha eredményeket tud fölmutatni.

Mindezt pedig csak a sajtó hasábjain teheti.

Ezért lapunk, mely évtizedek óta szeretettel ápolja a Balaton-kultusz ügyeit, önzetlen szolgálatait szívesen ajánlotta föl a Balatoni Szövetség részére, mely azt el is fogadta.

Ezentul tehát a Balatoni Szövetség élete visszatükröződik lapunkban. A szövetség minden mozzanatáról bő tudósítást hozunk. A Keszthelyi Hirlap összekötő kapcsolás a szövetség és a nagyközönség között.

Nagyon kérünk mindenkit, hogy akinek a Balaton-vidék érdekében eszméi, javaslatai vannak, azokat hozza lapunk tudomására. A szövetség vezetősége ekként megismeri a Balaton-vidék lakosságának óhajait, panaszait. A kívánalmak leírásai egy ponton futnak össze, amit a szövetség vezetősége állandóan figyelemmel kísérhet, s így állandó impulzust nyer hazafias nagy földadatainak teljesítéséhez.

Adja isten, hogy a nagyközönségnek, a szövetségnek s lapunknak együttműködése, a magyar szívek összedobbanása meghozza a Balaton-vidék rég óhajtott igazi fölvirágozását.

ból való kivonása után, az évszázadokkal később megjelenő kunok éppen a római pénzeket tették volna a sírjaikba. Hisz azoknak a pénzeknek: az „obulusok”-nak, a sirba való elhelyezése (a tulvilágba vezető révész kifizetése végett), római szokás volt.

Nagy Géza szerint, a halmok a kelta, keltával vegyült, talán illír népségtől valók, mely a Kr. e. századokban szállta meg Pannóniát, s a római uralom alatt is sok időn át fentartottamagát.

A római pénzek igazolják, hogy a régi keltától nem származhatnak a sírok, hisz az ő idejükben ezek a pénzek még nem voltak.

Bizonyos tehát, hogy a rómaiak idejéből származnak. Most már hogy tösgyökeres római, avagy az ezek uralma alatt élő Kelta-eredetű emberek hamvai nyugosznak-e az urnákban, ki tudja azt egész határozottan megmondani?

Végül még három kisebb halmot metszettünk keresztül. Kettőben nem fedeztünk föl semmit. A harmadik fenekén elszenesedett részekkel telt nagyobb kört láttunk néhány esontdarabbal. Azt hiszem, hogy e sir lakójának utolsó részeit a nyílt tűzhelyen égették el, s ahelyett, hogy urnába tették volna, egyszerűen ráhalmozták a földet.

Azt láttuk, hogy 7 halom közül csak egyben volt egy kőkoporsó. 3 edény és egy jelentéktelen vastárgy. A többi halom költséges fölasása tehát nem kecségtetett sok eredménnyel bennünket.

Szerencsén azonban, hogy dr. Czinder István, zalaegerszegi ügyvéd ur lövői udvarán volt egy 500 kiló nehéz tehér, római márványkő, melynek teljesen ép fölírata van. M. Aurelius idejéből. A fölirat ez:

H I R E K.

— Nász a Festetics-családban. Windischgrätz Károly herceg eljegyezte Festetics Alice grófnőt, gróf Festetics Tassiló bájos szép leányát. Az eljegyzést Bécsben tartották gróf Festetics Tassiló palotájában. A vőlegény testvérbátyja Windischgrätz Ottó hercegnek, akinek felesége Erzsébet főhercegnő, Rudolf trónörökös leánya.

— Az Uránia Keszthelyen. A budapesti Uránia Tudományos színház szeptember hó 11—13-án Keszthelyen előadást tart. Színre kerül: A párisi asszony. Irta: Pekár Gyula, A világ urai. Irta: Ráth István. A Balaton. Irta: Sági János és Szalay Sándor. A tanulságos és nemeseen szórakoztató előadások bizonyára ezuttal is szép közönséget vonzanak. A figyelem A Balaton előadása iránt is felkél. Ezt a hangulatos szép darabot legutóbb is zsufolt ház nézte végig. Másnap sokan szerették volna még megnézni, de akkor a színház nem maradhatott tovább Keszthelyen.

— Eljegyzések Margitai József tanítóképző intézeti igazgató leányát, Genkát, eljegyezte boldogfai Farkas Lajos Festetics Jenő gróf gazdatisztje.

— Butaság. Egy izben már kikeltünk ama butaság miatt, hogy a gőzhajó kikötőhöz vezető út szép fájnak az utra hajló oldalait lementszették azért, hogy a tűzoltók telefonjának drótját elvezethessék. A helyett, hogy azt az egy szál drótot 1—2 lépéssel odább húzták volna meg, éppen a fák koronái között vezették, melyeket csuful megcsontítottak. Azóta a fák kilombozódtak, s most a butaság újra lenyeste a viruló fákat. Évtizedek óta vártuk a fák növesét, hogy örülhessünk a Balatonhoz vezető árnyas utnak, s íme most egyszerre egy szál drót miatt tönkroteszik a szép fasort. Ha még a drótot a fák belső oldalán vezették volna! Így talán használtak volna vele a kerteknek, melyeket az árnyéktól megszabadítottak volna. A drótot azonban kívül vezették, s azon az oldalon csontkították meg a fákat, amelyik emeli a park báját és kellemességét. Hát ehhez a ráfótiak ostobasága igazán kis Miska. Azok legalább egy létra miatt vágják ki a fákat, és pedig az erdőben, ahol utóvégre sem járnak sokan, s még marad fa elég. Hanem az csak mégis hallatlan dolog, hogy a máshol is megtérvő egy szál drótertt olyan fákat csontkítanak el, melyek látogatott

M. A V R E L I V S
A N T. I M P. D
H E R C V L I
P O S V I T

Ezt az ügyvéd ur szívesen felajánlotta a múzeumnak, s ezzel a legbecesebb római emlékünket szolgáltatva.

Ez a pompás kő egymaga bőven kárpótolja a költséget és a fáradságot.

A lövői érdeklődő közönség szinte jobban sajnálta, mint mi, hogy a halmokban nem találtunk semmit. Csudálkoztak is, mint van az, hogy sok sirban szép fegyvereket találnak. Ami sirunk egyikében pedig lám faragott kőkoporsó volt, a másikában épített kőkoporsó, a harmadikban pedig csak az urna fölé hordták a rengeteg földet. Mi lehet-e különbség oka?

— Hát a szegény embernek, akkor éppen ugy kevesebb parádét csináltak mint most. A vak koldus sirjában most sínes annyi tárgy, mint a disznagyárban, ki rddal, sarkantyúval eltemetett főrében.

Most még csak az volt a kérdés, hogy azok a régi emberek, miért hordták arra a kis edényre azt a sok földet?

Miért? Ki tudja ezt is biztosan!

Talán azért, hogy a hazajáró lélek ki ne kelhessen nehéz takarója alól.

Talán azért, hogy valami régésznek elmenjen a kedve a sirjuknak sok munkával járó fölbontásától.

Ha így számítottak, igazán okosan tették!

Lám, mi is csak egyet bontottunk ki, kettőt keresztül metszettünk. A többi százát ott hagytuk érintetlenül.

Sírsom János jámbor szavai szerint: a kelta hősök nyugodjanak tovább a Jézus nevében. — — —

ut mentén, fürdőhelyen állanak csupán 1—1 sorban az ut mentén. Ez aztán a fürdő-politika!

— **A napfogyatkozás.** A múlt szerdai napfogyatkozást városunkban egész jól láthattuk. Az előtte való napok esői után derült volt az idő, az ég azurját nem tarkították a felhők. Az egész város üvegdarabokat kormozott be s azokon keresztül kukucsálták a napot, azaz a nap elé kerülő holdat. A kereskedők azonban a raktáron levő fekete szemüvegeket fordították a napnak, s így nem jártak úgy, mint az üvegcserepekkel babrálók. T. i. nem kormozódott el az orruk meg a szemüktája. Mindenki megelégedve állapította meg, hogy minden úgy történt, a hogyan a csillagászok megjósolták. Egyértelműen kalapot emeltek az asztronómia megbízhatósága előtt. A múlt hét eseményei között a napfogyatkozás esigázta legmagasabbra az érdeklődést.

— **Cikk a Balatonról.** Abból az alkalomból, hogy a Vendéglősök Országos Szövetsége Győrből a Balaton mellé kirándul, a Győri Hírlap napilap, augusztus 30-i számában hosszabb cikket szentel a Balaton ismertetésének, hangulatos, szép szavakkal írja le a Balatont, és felsorolja azokat a látnivalókat, melyek a kirándulókra várakoznak.

— **A szociálisták népgyűlése.** A helybeli szervezett szociálisták a múlt vasárnap a Vársá-téren népgyűlést tartottak. A tárgy az általános titkos választói jog és a koalíció ellen való állásfoglalás volt. A gyűlés idejében, d. u. 3 órakor rekkenő hőség uralkodott. Nem esuda tehát, ha a városunkban különben sem nagy népszerűségnek örvendő szociálisták gyűlését kevesen hallgatták. A halgatóság legnagyobb része a közeli „Cigánygyöp” lakosságából került ki. Az uri osztályból csak kevesen áldozták fel vasárnap délutáni nyugalmaikat. Az emelvényre először Mankovics Manó, helybeli munkás lépett, aki „Nőknek Gurkó Jakab helybeli cipész-segédet, jegyzőnek pedig Stancsik Mihály, helybeli munkást ajánlotta. Az elnök nyugalomra intette a hallgatóságot. Előadta, hogy a gyűlésre meghívták gróf Batthyány József képviselőt is, aki levelet írt Mankovics Manóhoz. A levél így szól: „T. cz. Mankovics Manó urnak Keszthely. F. hó 21-én kelt soraira válaszolva tudatom, hogy 27-én nem lehetek Keszthelyen, mintán ugyanaz nap Csáktornyan egy országos jellegű tiltakozó népgyűlés tartatik az alkotmányellenes kormány ellen, melyen megjelenni kötelességemnek tartom. — Mindig élénk részt vettem a közügyekben és ha a nép érdeke úgy kívánja, ezentul is szívesen meg fogok jelenni a nép előtt. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt programjában világosan meg van az általános választási jog, magam is e párthoz tartozom és így hiva vagyok annak. Ha a koalíció nemzeti követelményei diadalra fognak jutni, az általános választói jogot is törvénybe iktatandjuk. Sajnálom, hogy a keszthelyi munkásokszövetség, midőn többször magam és képviselőtársaim is Keszthelyen nyilvánosan megjelentünk, nem tette ezt szóvá, mely esetben tisztázhattuk volna ezen kérdést is. A keszthelyi munkások hazafiságát ismerve, józan ítélőképességükben bizva, reménytem, Kristóffy József alkotmányellenes miniszter cselszövényeinek nem fognak felülni. Hazafias üdvözléssel gróf Batthyány József országgyűlési képviselő.” Az elnök a levél ismertetése után megkérte a központ kiküldöttjét, Kondor Bernátot, hogy tartsa meg a beszédjét. Kondor beszélt az általános választói jogról. Ezt előbbre valónak tartja, mint a magyar vezényszót. Elítéli az ellenzékét Kossuth Ferencel, hogy üres jelszavakkal hitegetik az országot, noha tudják, hogy ígéreteiket ez idő szerinti beváltani nem tudják. Ha legelső sorban az általános választói jogot kívánják, akkor az országnak igazi nép-parlamentje lehetne, melylyel szemben Bécs akarata megtörne. Egy óras beszédében iparkodott rokonszenvet kelteni a szocializmus eszméi iránt. A halgatóság közül a beszéd elején többen közbekiáltottak, végre ezt megunták, s a szónok zavartalanul folytathatta a beszédét, melyet a hivei zajosan éljeztek. Ezután Mankovics Manó beszélt még. A fiatal szónok erőteljes hangja, átmondott beszéde meglepte a hallgatókat. A militarizmus ellen kelt ki a kassai esetet bírálta élesen. A jegyző felolvasta a határozatot. Végül a munkásmarseilles-t énekelték. Megható jelenet volt, hogy az ének alatt hozták arra Szent Mihály-lován

egy munkás ember hült tetemét. Ott haladt az onyászat a szebb jövőért való küzdelem eleven színtere mellett. — — —

— **Posta ügy.** Vörös László, a kereskedelemügyi minisztérium vezetésével megbízott ügyvivő megengedte, hogy a levelezőlapoknak címzésük felére is szabad szöveget írni. Figyelemztetjük a közönséget, hogy a nemzetközi postaegyezmény o szabályt még nem fogadta el. Azért oly országban, hol ez megengedve nincs, a közönség ily levelezőlapot ne küldjön, mert büntetésnek teszi ki a címzettet.

— **Protestánsok ügye.** Zalaegerszegen az ág. hitvallásu evangélikusok száma annyira felfezaporodott, hogy néhány évvel ezelőtti szervezkedés szükségese merült fel. Néhány agilisabb tag közbenjárása lehetővé tette a leánygyülekezet megalakulását. Egy ideig részint a zalaistvádi ág. ev. református lelkész, részint a barabásszegi ev. református lelkiatya látta el a hivatást lelki vigaszszal; utóbb azonban annyira tömörültek, hogy maguk választottak papot. Ifjú Porkoláb Gyulát hívták meg, aki a nyár elejéig viselte a díszes állást. Azonban hirtelenül — nem tudni mi okból — megvált a papi hivataltól s most új lelkész után kell az eklézsiának látni. A hitközség régi óhajta, hogy templomot épít, a megvalósulás stádiumába lép, amennyiben legközelebb megkezdik a vásártéren a góth-stílusú templom építését. Huszezer korona van már együtt ere a célra. A leánygyülekezet élén Lányi Kálmán, királyi főmérnök áll.

— **Vendéglősök a Balaton parton.** A „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége” szeptember 12-én tartja Győrből évi rendes közgyűlését, mely után két napot a Balaton mellé való kirándulásnak szentelnek. Az érdekes programot így állították össze: „Szeptember 13-án, szerdán, reggel 6 órakor különvonaton indulás a vadregényes Cuhavölgyön (magyar Svájc) keresztül Veszprémbe. Veszprémbe kocsikon a város megtekintése, kikocsizás Balaton-Almádi fürdőhelyre. Balaton-Almádban az utóbbi 15 év alatt óriási előrehaladt kies lüldő megtekintése, majd bor-kóstolás. Társas ebéd 1 órakor (leves, előétel, sólt, tészta, gyümölcs, fekete kávé.) Ebéd után a társaság kocsikon Balaton-Füred fürdőbe, az örökszép, bűbajos magyar tenger gyönyörű pontjára, utazik. Itt tölti a nap hátralévő részét, Balatonfüred fürdőiben és sétányain. Este társasvacsora (sült, tészta, gyümölcs), utána a Kistalud-verandán Balatonfüred községi borkóstolója. A társasvacsora keretében a dörgiesei borgazdaság borkóstolója. Szeptember 14-én, csütörtökön reggel 3 órakor Balatonfüredről indulás külön hajón balatoni sétahajózásra Badacsonyig. Kistalud Sándor kesergő szerelme édes-bus emlékeinek és világhírű tüzes boroknak helye Badacsony, amelynek tetejéből a keszthelyi öböl, a Kistalud által megénekelte regényes várromok, Szigliget, Csobánc, Tátika, a távolban pedig a sümegei várromok tárnak föl felejthetetlen festői képet. A badacsonyi vidéki bortermelők szövetsége a délelőtti folyamán bemutatja a hegypincét több más pincével. Ebéd fél egy órakor, a szövetség borkóstolójával egybekötve. (Ebéd: halászlé, sült, turós haluska, fekete kávé.) Ebéd után külön hajón indulás Keszthelyre, a Balaton déli oldalának zárópontjára. A város megtekintése, közben kirándulás kocsikon a váostól 10 pernyire levő világhírű Hévíz fürdőre. Majd látogatás a keszthelyi sörgyárban. Este társasvacsora (vegyes sült, vegyes rótes, gyümölcs), utána a helyi társadalom előkelőségeinek rendezésével tánc. Kedvező idő esetén a Balaton keszthelyi partjának kivilágítása és a Balatonon „Velecei éj” rendezése. Másnap, szeptember 15-én, elutazás tetszésszerinti irányban. Részvételi díj — beleértve Győrtől Keszthelyig a vasuti, kocsis és hajókötségeket, a felsorolt étkezéseket és a balatonfüredi, s keszthelyi elszállásolást, személyenként 25 korona”. Keszthelytől Győrig, valamint Balatonszentgyörgytől Bpestig, szintugy Keszthelytől Balatonszentgyörgyig érvényes utazásra kedvezményes vasuti jegyeket kértek, azokat a jelentkezőknek a többi igazolványokkal egyidejűleg elküldik.

— **A Balaton mellől.** A Balaton-Lellei Fürdő-Egyesület aug. 27-én tartotta meg Lellén alakuló közgyűlését, amelyen Svastits Nándor dr. a lengyeltölti járás főszolgabírája elnökelt. Az alapszabálytervezetet egyhangulag elfogadták. Schreder Gyula indítványára a tisztikar tagjaiul

egyhangulag megválasztattak: Elnök Vazalievics János dr. székestővárosi tanácsnok. Alelnökök: Hentaller Lajos orsz. képviselő, Izsák Gyula kir. táblai bíró, Mészáros János kir. tanácsos Igazgató: Löwensohn Jenő földbirtokos. Ügyész: Bernáth Ottó dr. Pénztárnok: Nemes Ferenc, a Népszínház nyug. titkára. Titkár: Zilahy Dezső a Budapesti Hírlap helyettes igazgatója. A negyven tagú választmány tagjai a következők lettek: Adolf Sebő, Appel Mór, id. Baluka István, ifj. Baluka István, Biró Árpád, Breznay Béla, Bóna Lajos, Borovszky Géza, Bóczán Elemér, Bosnyák Géza, Bosnyák Zoltán, Doleczko Ferenc, Francos Lajos, Farkas László, Fodor József, Hajós Kálmán dr., Horváth József, dr. ifj. Horváth Ignác, Horváth Ignác bíró, Hüttl Tivadar, Jankovich Kálmán, Kriszt Jenő Kempelen Gyula, Kis Károly dr., Kruppay Mihály, Leszkay András, Visznyay Elemér dr., Landau Imre dr., Leszik Károly, Milassin Vilmos, Moeskonyi Gyula, Nyul Sándor, Reitter Ferenc, Rzehák Ernő, Schreder Gyula, Sebők Zsigmond, Svastics Nándor dr., Szabó János özv. Szalay Imréné, Wollák József. A választás megtörténte után Kis Károly dr. meleg szavakban mondott köszönetet Svastics Nándor dr.-nak a közgyűlés vezetéséért. Vaszilievics János dr., a megválasztott elnök a maga és tisztársai nevében igéri, hogy lelkesedéssel fog az egyesület felvirágoztatásán munkálkodni.

— **Kaposvárott iparművészeti kiállítás van.** Vajjon tudják-e ezt itt a szomszédságban azok, akik ott izlést tanulhatnának. Rendeznek-e erre az alkalomra is társas-kirándulásokat?

— **Mikor dobolnak.** Ha a rendőrök a dobolás után hirdetnek, a kocsik vigan nyargalásznak a kiáltó rendőr körül. Természetes, hogy a közönség ilyen körülmények között egy kukkot sem hall az egész hirdetésből. A rendőrök jól tennék, ha a dobolásuk alatt a kocsisoknak megállás végett intenének, mert utóvégre nem az az egyedüli cél, hogy ők kikiáltssák a tudni valókat, hanem az is, hogy azokat meg is hallhassuk.

— **Gőzhajójáratok a Balatonon.** Szeptember 1-től szeptember 10-ig a Balatonon a következő gőzhajó-járatok lesznek: Siófokról naponként indul 10 ó. d. e. és 8 ó. 15 p. este; érkezik Balatonfüredre 11 ó. 5 p. és 9 ó. 20 p. este; Alsóörsre 12 ó. 45 p. d. u.; Almádban 1 ó. 5 p. és 10 ó. 20 p. este; Kenesére 1 ó. 35 p. d. u. Keneséről indul naponként 1 ó. 40 p. d. u.; érkezik Almádban 2 ó. 10 p. Alsóörsre 2 ó. 40 p. Balatonfüredre 3 ó. 25 p. Siófokra 4 ó. 25 p. Almádból mindennap indul hajó 4 ó. 15 p. reggel s ez Alsóörsre 4 ó. 35 p. Balatonfüredre 5 ó. 25 p. és Siófokra 6 ó. 25 p. reggel, Bogláról naponként indul 7 ó. 20 p. reggel, 12 ó. 15 p. délután és 7 ó. 15 p. este; Révfülöpre ér 7 ó. 45 p. 12 ó. 45 p. és 7 ó. 45 p. Badacsonyra 8 ó. 45 p. és 2 ó. Fonyódra ér. 9 ó. 10 p. és 3 ó. 25 p. Révfülöpről indul Boglára reggel 6 órakor, érkezik 6 ó. 30 p. Fonyódról ind. 9 ó. 15 p. d. e. és 3 ó. 50 p. d. u. érkezik Badacsonyra 9 ó. 40 p. és 4 ó. 20 p. Révfülöpre 10 ó. 40 p. és 5 ó. 20 p. Boglára 11 ó. 10 p. és 5 ó. 50 p. — Siófokról indul minden szerdán 5 ó. 30 p. reggel, minden csütörtökön 6 ó. 30 p. reggel és minden pénteken 3 ó. 15 p. d. u. Keszthely felé ahová szerdán 1 órakor d. u. csütörtökön 2 ó. 10 p. d. u. pénteken 11 órakor este érkezik. A hajók érintik a közbeeső összes állomásokat. Keszthelyről szerdán d. u. 3 ó. pénteken reggel 6 ó. és szombaton reggel 6 ó. indulnak a hajók Siótók felé az összes állomások érintésével szerdán 10 ó. 25 p. este, pénteken és szombaton 10 ó. 5 p. d. u. érkeznek Siófokra. Balatonfüred és Kenese között pénteken van közlekedés. Füredről indul 12 ó. 05 p. d. u. s Kenesére ér 1 ó. 35 p. Keneséről ind. 1 ó. 40 p. d. u. s Füredre ér 3 ó. 25 p. — Szeptember 11-től a további intézkedésig naponként két hajójárat lesz Siófok és Balatonfüred között. — Ind. Siófokról 11 ó. d. e. és 7 ó. 20 p. este, Füredről 6 ó. 15 p. reggel és 3 ó. 30 p. d. u. Boglár, Révfülöp és Badacsony között szintén két hajójárat marad. Bogláról ind. 12 ó. 15 p. d. u. és 7 ó. 15 p. este, érkezik Révfülöpre 12 ó. 50 p. és 8 ó. 45 p. indul Badacsonyra 1 ó. 45 p. indul Badacsonyból 4 ó. 15 p. d. u. érkezik Révfülöpre 5 ó. 15 p. és Boglára 5 ó. 45 p. ind. Révfülöpről 9 ó. 40 p. d. e. érkezik Boglára 10 ó. 10 p.

— **A Balatonba süllyesztették.** Kovács András szilvaszobrász munkás Arácon ivás közben összeveszett egy ismeretlen munkással. Majd a Balaton partja felé haladva az ismeretlen munkást megfojtotta, egy bokor alá rejtette s az éj leple alatt lopott csónakban Tihany alá vitte. A hulla lábaira súlyos követ kötött, azt a Balatonba süllyesztette. Kovács ezután több napig bolyongott, míg a lelkiismeret furdalására a kir. ügyészségnél jelentkezett. Letartóztatták. A csendőrség a meggyilkolt munkás kilétét s az eset közelebbi részleteit kutatja.

— **Alkohol elleni kongresszus Budapesten.** A szervező és végrehajtó bizottság a következő felhívást bocsátotta közzé: Az 1903. év április havában Brémában tartott nemzetközi alkoholizmus elleni IX. kongresszus elhatározta, hogy a nemzetközi X. kongresszus 1905. évben Budapesten fog ülésezni. A szervező-bizottság — főleg a külföldi érdeklődők kívánságának megfelelően — megállapította, hogy a kongresszust 1905. évi szeptember hó 1–16-ig bezárólag tartja meg. A kongresszuson való részvétel, valamint mindennemű más bejelentés dr. Stein Fülöp titkár címén a nemzetközi alkoholizmus elleni X. kongresszus irodájába intézendő. — A kongresszusra vonatkozó mindennemű felvilágosítás itt nyerhető. Az iroda címe f. évi szeptember hó 1-ig Budapest, IV., Központi városháza, azontul, VII., Mücsarnok, Városliget. A kongresszussal kapcsolatban rendezendő kiállításra vonatkozólag bővebb felvilágosítást ad dr. Kovács Gyula kir. tanácsos, a kereskedelmi muzeum igazgatója (V., Váci-körút 32.) A kiállítandó tárgyak Budapest, VII. Mücsarnok, Városliget alá küldendők. A kongresszuson való részvételre a jelentkezéseket lehetőleg szeptember hó 1-ig kell beküldeni. A kongresszusi tagdíj 6 korona. A pénzküldemények a végrehajtó-bizottság pénztárosához Tauffer Károly gyógyszerészhez (Bp. VI., Teréz körút 39.) címzendők. A kongresszus tagjainak elszállásolásáról a kongresszus lakásügyi-bizottsága gondoskodik. Amennyiben a tagok a lakásra vonatkozó óhajaikat idejekorán tudatják a lakásügyi bizottsággal, úgy ez akár szállodában tart fenn nekik megfelelő szobát, akár pedig ingyenlakást biztosít nekik, kéri azonban a tagokat, hogy ebbeli bejelentésüket legkésőbb szeptember hó 1-ig megtenni szíveskedjenek.

— **A tulsó partról.** A múlt hó elején nagy ünnepségek között nyitották meg a lellei gyermektelepet, amelyben 99 budapesti fiú nyert elhelyezést a két hónapi iskolai szünidő alatt. A lellei gyermektelepet — mint ottani tudósítónk írja — a héten, szerdán bezárták és az ott elhelyezett fiukat még aznap hazaszállították Budapestre.

— **Mikor a cigánytól lopnak.** Eddig mindig a cigány volt az, aki a lehető legolcsóbb módon igyekezett lónak a birtokába jutni. Ma már a szegény cigányra is rossz idők járnak. Így panaszkodtak el Kalányos József és Bogdán József drávacsányi teknővágó cigányok a csendőröknek. Elmondták, hogy aug. 22-ére virradóra a drávacsányi erdőben legelésző lovaikat, nevezetesen Kalányos Józsefnek pirosfejű lovát és Bogdán Józsefnek fekete, két szemére vak lovát valami gézengúz az éj homályába elvezette. Nagy veszteségük: Kalányosnak a lova megért vagy 70 koronát, Bogdáné pedig 40 K-t. A csendőrség ezek alapján kutatott is a lókötő után, de csak annyit tudtak kinyomozni, hogy a lovakat a kukoricák között a varasdi hidhoz s a hidon keresztül Horvátországba vezette el a tolvaj.

— **Villámcsapás okozta tűz.** Aug. 23-án nagy vihar vonult el Muraköz fölött, amikor Szelecsán Kocsiba Florián udvarában levő körtefába becsapott a villám, és az attól meggyuladt. A körtefa közvetlen a szalmafedelű lakóház mellett volt s így a körtefától azonnal tüzet fogott a szalmafedél is. Leégett a tetőzet és a padlásokon volt gabona.

— **A somogyi bortermés.** Somogyban is csalódtak, fiatal, jól kezelt szőlők ritka évben hoztak annyit, mint az idén; hegyi, homok szőlők egyformán; még a virágzás is a legtöbb helyen jól ütött ki, hanem aztán a júliusi, augusztusi forróság; a nagymérvben uralkodó perenospora, mely nem csak a leveleket, de az idén a fürtöket is ellepte, — legalább 50%-ban leszállították a termési kilátásokat. Itt-ott még a védekezés is hiában volt, már a levelek is le-

száradtak a tőkéről. Elég szomorú dolog, annál is inkább, mert Somogyban — egyáltalán a szőlők fentartása nagyon költséges — egy hold jól gondviselt szőlő ültetéstől fogva termésig belekerül 1400–1800 koronába.

— **A csemegeszőllő.** Somogyban már nagyon sok és édes zamatu csemegeszőllőt termelnek; ma már árulják is a boltokban. Szükségesnek tartjuk e helyütt szőlősgazdáinkat általában, de különösen szőlőtermelő orvosainkat figyelmeztetni, hogy a szőlőnek, mint vértisztító gyógyszernek általában hazánkban óriási jövője van. A mi zsiros és tulfűszeres konyhánk mellett a legtöbb embernek szüksége van koronként ily purifikáló gyógymódra, minthogy az is kétségtelen, hogy az éghajlatunk alatt termelt csemegeszőllő a cukor és sav szerencsés aránya folytán a célra kiálolan alkalmas. Hanem persze, persze csak lennének olyan embereink, akik a népnek nemcsak a politika, hanem az anyagi érdekei iránt való tennivalóit is lelkesedéssel, kitarással magyaráztatják.

— **A szőlő-tulajdonosok figyelmébe.** A szőlőtulajdonosok, kik saját termésű boraikra a boritaladó kezdeményes fizetése céljából az 1892. évi XV. tc. 3. szakaszán alapuló igényeiket érvényesíteni akarják, ebbeli szándékukat, szeptember hó 1-től 15-éig a városnál jelentéskébe, mert a későbbi bejelentéseket figyelembe nem veszik.

— **Fejlődés a Balatonparton.** A néhány év alatt sokat fejlődött Fonyódon az építkezések egyre tartanak. A hajókikötőn is egyre folyik a munka, A Baross gőzös megvitte a kotrógépet, úgy, hogy a vizen és szárazon erősen dolgoznak. A villatelveken is, fenn a hegyen most nagyszabású bérház készül.

— **A Balaton mellől.** A Balaton vidéke, különösen a somogyi parton egyre rohamosabban fejlődik. Egymás után alakulnak az új fürdő- és nyaralótelepek; a szép villasorok, a gondosan ápoltságok. A nyüzsgő élet bizonyítja, hogy a magyar közönség végre fölismerte a Balaton partjának nagy értékét. Néhány nap előtt a lellei villatulajdonosok négy tagú küldöttsége tisztelt Svastics Nándor dr. lengyeltői főszolgabíróval és kérte, hogy a lellei fürdő- és szépitő-egyesület minél előbb alakítsa meg. Svastics dr. főszolgabíró örömmel ígérte meg közreműködését. Előre is jelezte, hogy a nyaralók kényelmének, a telep föllendülésének előmozdítására, az utak rendezésére és befásítására a fürdődiakból évente jelentékeny segílyt fog az egyesület rendelkezésére bocsátani.

— **A dinnye-héj.** Az idén is temérdek dinnyét szállítottak Keszthelyre messzebb vidékekről. Öt helyen is vagonszám árusították a sárga- és görögdinnyét. A gyermekek persze nem juthattak egész dinnyéhez. Azért hát egy-egy gerezedet vettek 2–4 fillérért, s ott az utcán fogyasztották el nagy élvezettel. A héjját azután eldobták a járdákra. Ha valaki a héjra rálép, megcsuszlik és elesik. Nem egy végzetes szerencsétlenség történt már ilyen módon. A lakosság jól tenné, ha az ilyen dinnyeidevényben naponként legalább egyszer söpörtetné a járdákat. Ennyivel tartozunk a felebarátaink testi épségének.

Hivatalos rovat.

A községi választóknak az 1886. évi XXII. tc. 36 §-a alapján készített névjegyzéke Keszthelyen a község ház tanácstermében 1905. évi szept. hó 4-től szept. hó 9-ig közszemlére kitéve lesz, mely idő alatt az betekinthező, és a netáni észrevételek beadhatók lesznek.

Keszthely, 1905. szeptember 2.

Az előjáróság.

Felelős szerkesztő: **dr. Csák Árpád.**

Kiadó és laptulajdonos: **Merei Ignác.**

Blous-selyem. Ujdonság! 65 kr.-tól 11 fr 35 kr.-ig méterenkint bér- és vámmentesen házhoz szállítva, Gazdag minta-gyűjteményt küld postafordultával.

Henneberg selyemgyáros Zürichben.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle Kneipp-malata kávénak

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.

ooo

Csak az eredeti csomagokat kérjék a «KATHREINER» névvel.

Ung. Ic. 1905.

Gyomorégés, kólika, főfájás, erős szíverés, álmatlanság,

koronkénti hányás

a legtöbb esetben a megzavart gyomor és béltevékenység jelei, amelyek figyelmen kívül nem hagyhatók. Ennek helyreállítására a legalkalmasabb a rohitsi Tempel-forrás vize, melyet orvosok is ajánlanak. A rohitsi Tempel-forrás vize erősebb és ivószakonként iszák. Főraktár Hoffmann Józsefnél van Budapest, Báthory-utca 8.

Kell Dezső

okl. mérnök, mérnöki és építési irodáját Keszthelyen a Lázár-féle házban, Kosuth Lajos-utca 6., megnyitotta.

Amateurok figyelmébe!

Fényképező készülékek teljes felszereléssel.
Fényérzékeny lemezek.
Fényérzékeny papírok.
Fényérzékeny levelező lapok, előhívók, aranyfürdők, fixírók.
Fényképkartonok minden alak- és kivitelben, eredeti gyári áron kaph.

MEREI IGNÁC

fényképzési kellékek raktárában **KESZTHELYEN.**

Hitelképesség kimutatásánál részletfizetésre is.

Tankönyveket

az összes városi és
falusi iskolák részére

Felszereléseket

az összes iskolák részére.

Térképeket

az összes iskolák részére.

Nyomtatványokat

az összes iskolák részére.

Rajz és írószereket

az összes iskolák részére.

Számoló-gépeket

stb, legelőcsöbben szállít

Mérei Ignác

könyv- és tanszerkereskedése Keszthelyen.

Gyomorbetegeknek

kik meghűlés, gyomortulterhelés, élvezhetetlen, nehezen emészthető túlhideg vagy meleg eled lekavagy szabálytalan életmód által

gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomorgörcsben, nehéz emésztésben, vagy nyálkásodásban szenvednek, azoknak alábbi kitűnő háziszor ajánlatik, melynek gyógyhatás már rég kipróbáltatott. Ezen emésztési és vé tisztító szer a

Hubert Ullrich-féle gyógyfü-bor.

Ezen növény-bor kitűnő gyógyerejének talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti és felfrisíti az emberi gyomorszerveket anélkül, hogy gyomorhajtó szer volna. Ezen növénybor eltávolítja a vőrepenyek zavarait, tisztítja a vért, minden romlott betegséget előidézó anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképzésre.

Ezen növény-bor idejekorán történő használatnál már a gyomorbajokat csirájában elfojtja. Nem szabad tehát késlekedni és minden más erős, mert az egészségre ártalmas szerektől ezen növény bor használatát előnyben kell részesíteni. Minden symptomák, mint **főfájás, felbőfűgés, gyomorégés, felfuvas, rosszullét, melyek chronikus gyomorbajoknál** a leggyakrabban fordulnak elő, már a kezdetleges kasználatnál megszűnnek.

Székrekedések és ennek kellemetlen következményei, mint **aszorulás, kolikfájás, dalmak, szivveré, álmatlanság, májvértorlódás** ezen növénybor által gyorsan és **enyhén** szüntetnek meg. Ezen növénybor megszüntet minden emészthetlenséget, a gyomorszerveknek felfrissülést nyújt és könnyű székbeállítás folytán minden alkalmatlan anyagot a gyomor és belekből eltávolít.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány, elerőtlenedés

legtöbb esetben rossz emésztés, hiányos vérképzés és májbetegségnek következményei, teljes é vágytalanság, ideges kimerültség és kedélytelenség úgy főfájás, mint alvás nélkülség lesinyl a embert. A növénybor az elgyengült életerőnek frissességet ad. A növénybor emeli az étvágyat elősegíti az emésztést, erősíti az anyagváltozást, javítja a vérképződést, megnyugtatta a felizga tott idegeket és a betegnek új erőt és új életet szerez. Számos elismerő és köszönő iratok tanu sitják mindezt.

A növénybor üvegenként 8 és 4 koronáért kapható a következő gyógyszertárakban: Toponár, Sárd Mernye, Igal, Szill, Szakáncsi, Kocsola, Ó-Dombovár, Mágocs Sásd, Kis-Harságy, Hatvan, Sziget vár, Szulok, Babócsa, Csokonya, Nagy-Atád, Felső-Segesd, Nagy-Bajom, Böhönye, Nemesvid, Mar czali Kéthely, Vámos, Gamás, Lengyeltóti, Karád, Boglár, Tab, F.-Iregh, Tamási, Pinczehely, Re gőly, Nádasd, Szt.-Lőrincz, Szabolcs, Pécsvarad, Pécs és az ország minden gyógyszertárában. A keszthelyi gyógyszertárak is 3 és több üveg növénybort eredeti áron szállítanak. Ausztia-

Magyarország minden helyiségébe.

Utánzásoktól óvakodni kell és kizárólag

Hubert Ullrich-féle növénybor kérendő.

Mérei Ignác könyvnyomdája Keszthelyen.

Zalavármegye összesített községi körjegyzőségeinek hivatalos nyomtatványainak raktára.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét új és modern betűkkel
felszerelt

KÖNYVNYOMDAMRA

felhívni.

Nyomdám műzslés és csinos kivitel tekintetében a versenyt bármely vidéki vagy fővárosi nyomdával felveszi.

KÖNYVNYOMDÁM ELFOGAD:

irodalmi művek, folyóiratok, zárszámadások, táncvigalmi- és gyűlési meghívók, minde nne mü bírósági és közigazgatási nyomtatványok, táblázatok, diszoklevelek, cégnyomással ellátott levélpapírok és boritékok, körlevelek, étlapok, cégkártyák, gyászlapok, eljegyzési- és esketési meghívók, névjegyek, lyukaszott fürdő- és bérletjegyek s minden e szakba vágó nyomdai termékek megkésztését a legegyszerűbb- től a legdiszesebbig a legújabb kor izlése szerint modern kivitelben, a legjutányosabb áron.

A nagyérdemű közönséget és a körjegyző urakat kérem, hogy megrendeléseiket a legnagyobb bizalommal sziveskedjenek hozzám intézni. A legjobb kivitelről előre is biztosíthatok mindenkit. Költségvetéssel és mintákkal mindenkor a legnagyobb készséggel szolgálok.

Kiváló tisztelettel **MÉREI IGNÁCZ** könyvnyomda-tulajdonos Keszthelyen.

Dr. Kóródi Simon

egyet. orvostudor.

F O G O R V O S

Rendel naponta:

D. e. 8—12-ig Hévizan. D. u. 2—6-ig
Keszthelyen.Foghuzás, foglömés, műfog készítés és
javítás.A jelenkor legjobb és legtartósabb
tennis labdái a világhírű „Standard”
lapdákeredeti gyári árban kaphatók Mérei
sportkereskedésében Keszthelyen. —
Tennispályák teljes felszerelését ju-
tányos árban elfogad, valódi angol
lapdaverőket (Rakettokat) eredeti
gyári árban szállít.Világkiállítás St. Louis 1904
Legmagasabb kitüntetés „Grand Prix”**Globus**
tisztító-kivonat
jobb tisztít mint bármely
más fény-tisztítószer.**28**millió darab Döring szappan a ba-
golyallett 1904. év december 31 eladva.
Semmi-féle más toalett szappan nem
bir ilyen recordot mutatni. Ezen óriási
forgalom a legjobb bizonyítéka annak,
hogy a Döring szappan a bagolyal azösszes toilette szappanok közt első helyen áll. Övakod-
junk utáztatásoktól és mindenkor **Doering szappant**
bagolyal kérjünk. Ára darabonként 60 fillér. Mindenhol
kapható, Keszthelyen Mérei illatszertárában.**KIVÁLÓ VASPRÁEPARATUM**

a KRIEGER-féle

Tokaji China-Vasbor.Első rangu magyar vas-speciálitás kitűnő sajátosságaiért, ugymint rendkívüli könnyű és
gyors felszívódás, étvágygerjesztés, kellemes íz és magas vastartalom (100 gramm bor-
ban 0.05 tiszta vas), az országos egészségügyi tanács javaslatára a belügyminiszter ur
engedélylyel látta el. Az eredmény feltétlenül biztos. Készítményem már szerte a legjobb
hírnévnek örvend. Sokan utánozzák; de egyik utánzat sem azonos az én készítményem-
mel, különbözik már az előállítás módjában is, melyet csak magam mint nagyban készítő
követhetek. Kis üveg 3.20, nagy üveg 6 korona. Kapható az ország összes nagyobb
gyógyszertáráiban és főelárusító helyén.

Telefon 58-47.

Magyar korona gyógytár

Telefon 458-

Budapest, Kalvin-tér.**CLAYTON & SHUTTLEWORTH**

Budapest, Városliget 63.

Által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,
boronák,sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,
szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók,
őrlemalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.**Schicht-szappan!**

„Szarvas” vagy kulcsszappant

Legjobb, legkiadósabb s azért a legolcsóbb szap-
pan. Ment mindennemű káros alkatrészekről.**Mindenütt kapható.**A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab
szappan »Schicht« névvel és a »szarvas« vagy a »kulcs« védjeggyel
legyen ellátva.**Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.**

Első cs. és kir. osztr.-magy. kizárólag szab. viharmentes

Homlokzat-festékgár

KRONSTEINER KÁROLY

Bécs III. Naupst. 120. ssám. saját házában.

Kivánálra ingyen próba, mintakönyv prospektus. 1—10

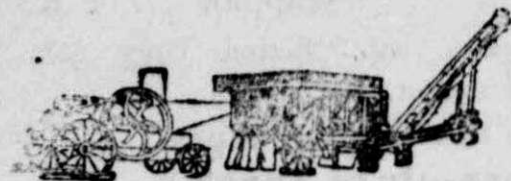
Kronsteiner-féle új zománc HOMLOKZAT-festéke hatás. védet

Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes tűzálló,
zománczott, csak egyszerű mázolás. Jobb mint az olajfesték. Évek so-
rán szállítja cs. és kir. uradalmak, katona- és civil-intézeteknek, vas-
utaknak stb. Minden résztvevő kiállításon első díjjal jutalmazva. Legol-
csóbb festék homlokzatokra, belterületekre, különösen iskolák, kórházak
templomok, kaszárnyákhoz stb. és mindenféle más tárgyhöz. Egy négyzet-
méter ára 2 és fél kr. Meglepő eredmény.HOMLOKZAT-FESTÉK, viharmentes, mészből oldható, 49 minta
olajfestékkel azonos. Kgr.-ja 12 krtól feljebb.

1904. évi dicsőszentmártoni kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve. 1903. évi besztencei kiállításon 2 ezüstéremmel kitüntetve. 1903. évi kolozsvári kiállításon 3 díszoklevéllel kitüntetve. 1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve.

KÁLLAY LAJOS motorgyára, BUDAPEST, VI., GYÁR-ÚT 50.

Teljes jótálláskitűnő cséplésért.

A jelenkor leggyazartabb és legelőkéteesebb motorcséplő készlete.

Gépész nélkül könnyen kezelhető.

Ezen legújabb motorok terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vételnek.

Gróf Mikes Kelemen urnál Magyar-Csesztve, Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán urnál Nagy-Enyed, Bárá Kemény József urnál Maros-Németi, Gróf Mayláth József urnál Pusztá-Karád. 1-26

Ajánlja teljes jótállás mellett benzinnemotort malom- és iparüzemre, valamint **villamos benzinlokomobil-cséplőkészleteit kettős tisztító szerkezzel.**

Egyedül létező újdonság.

Önműködő, ellenőrző és biztosító-szelep. Külön mezőgazdasági géposztály: gőzgépek, malmok járgányok, cséplővetőgépek stb.

Ezen gőzcséplőkészletek felülmúlhatatlan kitűnősége felől tudakozódni lehet:

Stutzbart- LOVARD A

40 tagból álló társulat,
15 jól idomított lóval,
saját zenekarával, saját légszesz-világításával,

Ballet-karral

városunkba érkezett és előadásait f. hó 24-én megkezdte.
Vasárnap két előadás, az egyik délután 4 órakor mérsékelt helyárakkal; a második este fél 9 órakor rendes helyárakkal.
Naponként új műsor.

KLITHIA PUDER

a bőr ápolására, az arcszín szépítésére és finomítására. A legjobb tolett-, bál- és szalonpuder **fehér, sárga és rózsaszínben**

Regyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. és hr. bécsi tanár által.

Elismerő iratok a társadalom minden osztályából minden dobozhoz mellékelve vannak.

Egy doboz ára 2 koronát 40 fillér

Szétküldés utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari szappan- és illatszergyáros Bécsben Főraktár Bécs Wollzeile 3.
Kapható a legtöbb illatszerár, drogua és gyógyszerkereskedésben. Keszthelyen:

Mérei Ignác, Schleiffer I. Rosenberg Béla utaknál.

Leonhardi-féle tinták

A legjobb tinta könnyű vezetéshez, ügyiratokhoz, okiratokhoz, szóval mindenféle íráshoz az egyedüli valódi antracén-tinta. Készít továbbá mindenféle író és másoló tintát.

Színes tintákat, Autograf-tintát, hektograf-tintát, folyékony tusokat atrill és folyékony apuarelltusokat, mérnökök és rajzolóok részére; tinta-por és kivonat, bélyegzőfestékek, bélyegzővankosok, monogrammfesték, fé-

hérneműeket jelző tinta, folyékony enyv és gummi. Tintakivevő, pecsétviaszk, ostya, szindetikon, új méregmentes húsbélyegzőfesték: a „Coorin” szabadalom.

Leonhardt Ág. Bodenbach a. E.
Kapható minden bel- és külföldi papírkereskedésben.

Ujonnan átalakított és kibővített

HÉVIZ-GYÓGYFÜRDŐ.

Keszthely vasutállomás

Idény május 1-től szept. 30-ig.

Európa legdusabb iszaptartalmu, természetes kénes hévíz-forrása.

Biztos gyógyulással járvalva. Csusz, Kőszvény, ízületi lobok, daganatok, csonttörés, merevedés, csontszu,

Ischiás, Cotitis, görvvelőkör és bőrbántalmak ellen. Állandó orvosok, gyógyszerár.

Orvosi massage és villanyozás.

Prospektust és mindenféle felvilágosítást küld

A fürdőigazgatóság.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **kőszvény, csúznál és meghűléseknél** bedőresöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”, Prágában. Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi szétküldés.